

Vraag nr. 1
van 26 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Vakantie voor kansarmen – Doelgroep

Uit een onderzoek van de Vlaamse overheid blijkt dat 15,6 % van de Vlamingen niet op vakantie gaat wegens geldgebrek.

In 2001 konden met een budget van 2 miljoen frank 752 volwassenen en kinderen toch op vakantie in eigen land gaan. In 2002 was er 223.000 euro (zowat 9 miljoen frank) "vakantiegeld" ter beschikking van kansarmen en lage inkomens.

1. Hoe wordt de doelgroep "kansarmen en personen met een laag inkomen" afgebakend ?
2. Hoe worden kansarmen op de hoogte gebracht van bovenvermelde mogelijkheid ?
3. Hoeveel kansarmen werden bereikt ?

Hoeveel kansarmen genoten hiervan als gezin ?

Welke organisaties begeleidden deze personen ?

Antwoord

1. Voor de afbakening van de doelgroep baseert Toerisme Vlaanderen zich op het "Jaarboek 2001 armoede en sociale uitsluiting" van Prof. Vranken (UFSIA, onderzoeksgroep OASES). Dit jaarboek wordt vaak als referentie gebruikt door de overheid voor het behandelen van vraagstukken omtrent armoede. (*Ufsia : Univer - sitaire Faculteiten Antwerpen ; Oases : Onder - zoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en Stad – red.*)

In dit boek formuleert men de volgende definitie van armoede :

" Armoede is een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt de armen van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving waarin ze leven. "

Op basis van deze definitie zijn er in de praktijk twee bruikbare methodes om uit te maken welke personen in armoede leven en welke niet. Ten eerste kan een persoon door een hulpverlener worden erkend als iemand die in armoede

leeft. Ten tweede kan men op basis van het inkomen uitmaken of iemand in armoede leeft. Deze methodes worden eveneens vermeld in het voormelde jaarboek. Ze worden toegepast door het Steunpunt Vakantieparticipatie van Toerisme Vlaanderen.

Aangezien armoede een complex gegeven is dat niet alleen het inkomen betreft, is het aangewezen dat een hulpverlener – de eerste methode – onderzoekt welke personen in armoede leven. Dit gebeurt op basis van verschillende armoede-indicatoren.

Armoede-indicatoren zijn : het beschikbaar inkomen, de gezinssamenstelling of -situatie, zorgbehoevend zijn bij bijzondere jeugdbijstand, de staat van de woning, opleidingsniveau en arbeidssituatie van de ouders, gezondheidstoestand van de gezinsleden. De hulpverleners die dit onderzoeken zijn werkzaam in erkende diensten voor hulpverlening, zoals : OCMW's, dagcentra, residentiële instellingen, centra voor thuisbegeleiding, diensten begeleid wonen, buurthuizen in achtergestelde wijken, Kind en Gezin, verenigingen waar armen het woord nemen, ...

Wanneer een persoon niet aangesloten is bij een begeleidingsdienst, kan men het maandelijks netto gezinsinkomen als uitgangspunt nemen – de tweede methode – om te bepalen of een persoon in armoede leeft. Het jaarboek vermeldt de Europese armoedenorm voor België als maatstaf. Deze norm legt per land een bedrag vast dat bestaat uit de helft van het gemiddelde inkomen van de inwoners van het land. Wanneer men minder verdient, is men niet in staat om deel te nemen aan de aanvaarde leefpatronen van de samenleving waarin men leeft. Men kan dan spreken over armoede.

Toerisme Vlaanderen hanteert de meest recente bedragen die voor België werden vastgelegd als Europese armoedenorm. Het Centrum voor Sociaal Beleid van de Ufsia maakt een onderscheid tussen de verschillende gezinssamenstellingen. Daarom vermelden zij inkomensgrenzen variërend van 643,53 euro tot 1.546,11 euro per entiteit. Deze laagste grenzen gelden voor bejaarden en alleenstaanden, de hoogste voor grote gezinnen.

Voor bepaalde personen kan deze grens met 200 euro per maand verhoogd worden indien ze meer maandelijks kosten hebben wegens een

ziekte of handicap of afbetaling van schulden door schuldbemiddeling.

2. In 2001 en 2002 werden door Toerisme Vlaanderen via het Steunpunt Vakantieparticipatie volgende maatregelen genomen om het aanbod bekend te maken bij de doelgroep :

- infodagen : ongeveer 80 organisaties die personen in armoede begeleiden en hun lokale afdelingen namen deel aan diverse infodagen waarop ze gemotiveerd werden om de doelgroep wegwijz te maken in de vakantie-mogelijkheden.

Alle OCMW's van Vlaanderen werden hierop uitgenodigd, alsook sociale organisaties zoals buurthuizen in achtergestelde wijken, dagcentra, thuisbegeleidingsdiensten, comités voor bijzondere jeugdzorg, afdelingen van het JAC, opbouwwerk, mutualiteiten, enzovoort.

- overlegvergadering : er werd een overlegvergadering gehouden met de verenigingen waar armen het woord nemen via het Vlaams Forum voor Armoedebestrijding. Er werden tevens enquêtes afgenomen bij deze verenigingen. Ongeveer 25 verenigingen waar armen het woord nemen, werden hiermee bereikt ;
- nieuwsbrief : alle OCMW's, sociale diensten die bekend zijn bij Toerisme Vlaanderen en verenigingen waar armen het woord nemen ontvangen twee keer per jaar een nieuwsbrief van Toerisme Vlaanderen die ze op de hoogte brengt van de mogelijkheden ;
- communicatie in de pers : via de minister en via Toerisme Vlaanderen.

(JAC : jongerenadviescentrum – red.)

Gesubsidieerde organisaties maken hun aanbod ook zelf bekend bij bovenvermelde diensten.

3. Sinds de oprichting werden er rechtstreeks 2.876 personen met een laag inkomen bereikt door het Steunpunt Vakantieparticipatie. Ter verduidelijking : de hulp van Toerisme Vlaanderen kan bestaan ofwel uit financiële steun via subsidies aan opstartorganisaties voor groepsvakanties, ofwel uit materiële bemiddeling ten aanzien van individuele of collectieve vragen waarbij een passend vakantieaanbod wordt

voorgesteld, ofwel uit praktische of financiële steun ten behoeve van specifieke proefprojecten. Daarenboven wens ik ook te verduidelijken dat het bedrag van 223.000 euro voor 2002 niet exclusief voorbehouden is voor financiële steun ; het is eveneens bestemd voor de werkingskosten van het Steunpunt Vakantieparticipatie onder meer op het vlak van informatie zoals hierboven uit het antwoord op vraag 2 blijkt.

In 2001 werden 752 personen geholpen, waarvan 141 in gezinsverband.

In 2002 werden tot eind september 2.124 personen geholpen, waarvan 696 in gezinsverband. Daarvan werden voor 1.560 personen subsidies aangevraagd, waarvan 135 in gezinsverband. De overige personen vroegen bemiddeling voor een geschikt vakantieaanbod, wat gerealiseerd werd dankzij de inspanningen van het Steunpunt Vakantieparticipatie in samenwerking met de uitbaters van vakantiecentra, Sporta en de Duitstalige Gemeenschap.

De organisaties die groepsvakanties begeleiden, zijn : Akindo, Habbekrats, Harlekino, Hartekamp, Kansen voor Kinderen, Lejo, Het Rode Kruis, Sogeha, Pirlawiet, Gandalf, JOCA en A Place to Live.

Volgende proefprojecten werden gerealiseerd : financiële steun voor een jongerenvakantie georganiseerd door Albezoon VZW in samenwerking met de Duitstalige gemeenschap ; materiële steun voor een vernieuwend initiatief beachfunvakantie voor kansarme jongeren via Sporta in samenwerking met VZW Kindergeluk.

De organisaties die individuele vakanties mogelijk maakten, zijn : Vakantiegevoelens – Zon en Duin, Vlaamse Jeugdherbergcentrale (9 jeugdherbergen), Broederlijkheid VZW, Roosendaal VZW, Vakantiecentrum De Barquentijn en Vakantiecentrum Ter Helme.

Vakantiecentra die groepen via het Steunpunt Vakantieparticipatie hebben ontvangen, zijn : De Winner, Monsalvaet en Hoogveld.